

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

у співпраці з

Житомирський державний технологічний університет (Україна)

Providence Group (Торонто, Канада)

Wyższa Szkoła Hotelarstwa i Gastronomii (Познань, Польща)

Adamas University (Кольката, Індія)

Sri Sai Institute of Management, Manawala (Амрітсар, Індія)

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Збірник матеріалів

IX Міжнародної науково-практичної конференції,

Україна, м. Харків, 26 травня 2017 р.

Том II

ХНАДУ, 2017

УДК 339.9

*Друкується за рішенням Вченої ради факультету управління та бізнесу
Харківського національного автомобільно-дорожнього університету,
протокол № 3 від 18.04.2017 р.*

Організаційний комітет:

<i>Туренко А. М.</i>	д.т.н., професор, ректор, ХНАДУ (голова оргкомітету)
<i>Богомолів В. О.</i>	д.т.н., професор, заступник ректора з наукової роботи, ХНАДУ (заступник голови оргкомітету)
<i>Дмитрієв І. А.</i>	д.е.н., професор, декан факультету управління та бізнесу, ХНАДУ (заступник голови оргкомітету)
<i>Горовий Д. А.</i>	д.е.н., доцент, завідувач кафедри міжнародної економіки, ХНАДУ (заступник голови оргкомітету)
<i>Болдовська К. П.</i>	к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки, ХНАДУ (координатор конференції)
<i>Коралевський Якуб (Koralewski Jakub)</i>	PhD, Rector, Wyższa Szkoła Hotelarstwa i Gastronomii, Познань, Польща
<i>Паримал Чандра Бісвас (Parimal Chandra Biswas)</i>	Dr., Director of International Relations, Adamas University, Кольката, Індія
<i>Паславський Тарас (Paslavskiy Taras)</i>	Director of International Relations, Providence Group, Торонто, Канада
<i>Романчук К. В.</i>	д.е.н., доцент, завідувач кафедри міжнародної економіки, Житомирський державний технологічний університет
<i>Санджай Кумар Бал (Sanjaya Kumar Bahl)</i>	PhD, Director-Principal, Sri Sai Institute of Management, Manawala, Амрітсар, Індія

Сучасні тенденції розвитку світової економіки : збірник матеріалів IX Міжнародної науково-практичної конференції, 26 травня 2017 р. Том II. – Харків : ХНАДУ, 2017. – 222 с.

У збірнику представлено роботи науковців і практичних працівників з різних регіонів України і країн світу, в яких розглянуті можливі шляхи розв'язання сучасних проблем теорії і практики світової економіки, узагальнено й оцінено існуючу ситуацію в світовому господарстві та місці України в ньому. Особливе місце серед робіт займають проблеми розвитку експортного потенціалу, пошук оптимальної моделі конкурентоздатності й інноваційного розвитку національної економіки, забезпечення економічної безпеки держави. Значну увагу сконцентровано на теоретичних і прикладних аспектах міжнародної фінансової та банківської діяльності, іноземного інвестування, міжнародного менеджменту, маркетингу і логістики, науково-технічного обміну, проблемах людського розвитку і соціальної політики держав в умовах глобалізації, питаннях інформаційно-аналітичного забезпечення міжнародної економічної діяльності. Матеріали конференції будуть корисні для науково-педагогічних працівників, науковців, представників сфери державного управління, практичних працівників у всіх галузях світової економіки, а також аспірантів і здобувачів вищої освіти економічних спеціальностей.

Всі матеріали перевірено на плагіат програмою «ТІТ Антиплагиат», рівень оригінальності складає не менше 80%.

© колектив авторів
© ХНАДУ, 2017

<i>Михайличенко Н.М., Токарева А.О.</i> Феномен глобалізації та його вплив на розвиток державного управління	160
<i>Мостіпака О.В.</i> Людина в сучасній економічній системі	161
<i>Ор'єва К.В.</i> Глобальні проблеми застосування та розвитку управління талантами в організаціях	162
<i>Орлов В.В., Бахшалієва Ш.Б.</i> Концептуалізація змін системи мотивації праці публічних службовців	164
<i>Осадчук І.В.</i> Умови формування соціально відповідальної поведінки власників і керівників малих форм господарювання на селі	165
<i>Пилипенко К.А.</i> Інтеграція в світову продовольчу систему агропромислового комплексу України	166
<i>Плотнікова М.Ф.</i> Родові садиби – один з напрямів людського розвитку в умовах глобалізації	168
<i>Пономаренко О.І.</i> Економічна та соціальна ефективність інвестиційних капіталовкладень у розвиток зеленого туризму	169
<i>Притуляк Н.М.</i> Роль бізнес-структур у фінансовому забезпеченні подолання бідності	170
<i>Пушик-Ковальська О.О., Львович А.А.</i> Вплив безвізового режиму з ЄС на еміграцію робочої сили України	171
<i>Решевець О.В.</i> Формування розвиненої територіальної громади у сфері економічних змін: зарубіжний досвід	171
<i>Сердюк О.С.</i> Енергія як ключовий фактор розвитку суспільства	172
<i>Синюра-Ростун Н.Р.</i> Розвиток людських ресурсів в Україні: глобальні впливи та тенденції	173
<i>Тертична Л.І.</i> Людський капітал як чинник сталого розвитку	174
<i>Туль С.І.</i> Поширення електронних бірж праці в умовах віртуалізації економіки	175
<i>Цвігун І.А.</i> Демографічна безпека та соціальна політика держави в Україні	177
<i>Шепель І.В.</i> Соціальна відповідальність у суспільній та трудовій сфері	178
<i>Шостак І.В.</i> Прогнозування тенденцій на ринку праці як складова соціальної політики держави	179
<i>Штундер І.О.</i> Стійкість соціальної сфери в умовах глобалізаційних викликів	180
<i>Ярмоленко Ю.О.</i> Основні проблеми аграрної освіти України, як головної складової людського розвитку, в умовах європейської інтеграції та сталого розвитку	182
<i>Jasińska J., Branicki M.</i> Elastyczne formy pracy w organizacjach	183
<i>Шиманська К.В.</i> Значення міжнародної міграції для формування людських ресурсів країн в умовах гео економічних трансформацій в регіонах світу	184

6. ПРОБЛЕМИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

<i>Андрощук М.С., Дейнега І.О.</i> Сучасні підходи до оцінювання якості послуг вищої школи	186
<i>Барно П.В.</i> Системний підхід в економічній кібернетиці	187
<i>Ващишин А.О.</i> Розвиток інформаційної інфраструктури в умовах глобалізації	188
<i>Величко К.Ю., Печенка О.І.</i> Сучасні тенденції ринку електронної комерції	189
<i>Грабіліна М.В.</i> Міжнародні професійні стандарти у підготовці спеціалістів з економічних спеціальностей в контексті реалізації європейського вектору розвитку України	190
<i>Добикіна О.</i> Аналітичний підхід до оцінки конкурентного простору підприємницького потенціалу	191
<i>Догадайло Я.В., Калина Н.А.</i> Обґрунтування методу аналізу економічної результативності підприємства	193
<i>Зомчак Л.М., Марусіна В.Т.</i> Особливості прогнозування макроекономічних часових рядів	194
<i>Касатанова І.А.</i> Міжнародні інформаційні системи в галузі управління виробництвом і ресурсами	195
<i>Кір'ян С.М.</i> Списання основних засобів об'єктів державної власності	196
<i>Климчук М.М.</i> Когерентно-когезійна модель інформаційно-аналітичного забезпечення	197
<i>Коновалов Ю.О.</i> Оцінка здійснення інформування громадян щодо переміщення через митний кордон України товарів шляхом застосування електронних засобів поширення інформації	198
<i>Корчагіна В.Г.</i> Трансформація фінансової звітності ринкових суб'єктів в умовах міжнародних інтеграційних процесів	200
<i>Кудрявцева О.В.</i> Загальні вимоги до оцінки економічної безпеки	201
<i>Малиш Н.А.</i> Показники моніторингу у сфері розвитку транспортної інфраструктури України	202
<i>Малюта Л.Я.</i> Інноваційні засоби управління інформацією в системі забезпечення економічної безпеки підприємств	203

ботах Lucas (1988) і Mankiew (1992) показано, що зростання продуктивності залежить від темпу накопичення людського капіталу, а не від його запасу. З іншого боку, в низці випадків саме запас людського капіталу створює передумови для розвитку країни – для запозичення нововведень або їх створення. Так, R. Вагго на емпіричних даних приблизно ста країн за 1965-1990 роки показав позитивний вплив накопиченого людського капіталу на темпи економічного зростання («регресія Барро»), зокрема довів, що темпи зростання реального ВВП на душу населення підвищуються за рахунок зростання рівня освіти населення (зі зростанням частки населення з середньою і вищою освітою). Daron Acemoglu теоретично описав механізм виникнення соціально зростаючої віддачі інвестицій в людський капітал [1]. Theodore R Breton досліджуючи взаємозв'язок між зростанням освіти і зростанням ВВП, показав, що додатковий рік навчання робочої сили сприяли збільшенню ВВП в середньому на 7 % за 1980-2005 рр. в 98 країнах [2], зміни в людському капіталі викликали економічне зростання в 56 країнах протягом 1985-2005 років. Проте Theodore R. Breton підкреслює той факт, що підвищення продуктивності тієї чи іншої країни завдяки освіті є дуже тривалим процесом. Позитивний ефект від цього додаткового навчання матеріалізується повільно.

В провідних країнах світу з другої половини 90-х років ХХ ст. також відзначається тенденція до переорієнтації пріоритетів розвитку з обмеження використання природних ресурсів у виробництві та стримування зростання товарного споживання на підвищення ефективності економіки. Так, в доповіді Європейської комісії «Сталий розвиток в Європейському Союзі – 2015 Звіт про результати моніторингу Стратегії сталого розвитку ЄС» (2015 р.), яка охоплює період з 1990 по 2014 роки, підкреслюється, що формування людського капіталу (навичок, знань і досвіду окремих людей чи груп населення) за допомогою освіти і професійної підготовки, розвитку академічних знань та інноваційних технологій, які, в свою чергу, сприяють створенню нових робочих місць, зростанню продуктивності праці та ефективності використання ресурсів, має вирішальне значення для процвітання і конкурентоспроможності економіки ЄС [3, с. 41].

Незважаючи на фінансові проблеми, в основі яких є ВВП, уряди багатьох країн продовжують здійснювати пріоритетні інвестиції в освіту про що свідчать державні витрати на освіту. Державні витрати на освіту у відсотках від ВВП в ЄС-27 збільшилися з 4,91 % в 2000 р. до 5,25 % в 2011 році, проте середній показник приховує значні варіації між країнами в розподілі державних ресурсів на освіту, починаючи від 2,53 % в Литві до 8,75 % в Данії в 2011 році, в ЄС-28, (дані є тільки починаючи з 2002 року) спостерігалася аналогічна тенденція до ЄС-27 [3, с. 140]. Видатки на освіту в Україні становили в 2011 р. з державного бюджету 2,1 %, зі зведеного бюджету – 6,6 %, в 2016 р. – 1,7 % і 6,0 % відповідно.

Таким чином, світовий досвід свідчить, що суспільний прогрес значною мірою залежить від підтримання балансу між цілями підтримки економічного зростання, конкурентоспроможності бізнесу, якості освіти, забезпечення екологічної безпеки та зменшення соціальної нерівності. В Україні у процесі визначення Цілей сталого розвитку, відповідних завдань та показників на довгострокову перспективу необхідно враховувати глобальні орієнтири розвитку, принципи сталого розвитку та суспільну думку щодо бачення майбутнього розвитку.

Перелік посилань:

1. Acemoglu D. *Institutions, Human Capital and Development* / Daron Acemoglu, Francisco A. Gallego, James A. Robinson // *Annual Reviews of Economics*, 6, January 2014. – P. 875-912.
2. Breton TR. *Education and Growth: Where All the Education Went* / TR Breton, AS Breton // *Universidad EAFIT*, No. 16-02, 2016. – 19 p.
3. *Sustainable development in the European Union – 2015 monitoring report of the EU Sustainable Development Strategy [Electronic resource] : statistical books, Eurostat, 2015. – 356 p. – Mode of access: <http://ec.europa.eu/eurostat/documents>. – Last access: 2017. – Title from the screen.*

ПОШИРЕННЯ ЕЛЕКТРОННИХ БІРЖ ПРАЦІ В УМОВАХ ВІРТУАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

С.І. Туль

ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Електронні біржі праці (віртуалізовані майданчики) сприяють розширенню ринку праці. Ці майданчики зменшують витрати часу та фінансових ресурсів на пошук висококваліфікованих кадрів певної (іноді унікальної) спеціалізації, а також створюють можливості для реалізації потенціалу знань, навичок та вмінь незалежними самозайнятими професіоналами у галузях, в яких вони є компетентними. Зважаючи на те, що віртуалізований сектор економіки характеризується швидкими

темпами зростання, виникає необхідність досліджень ефективності функціонування електронних бірж праці та ролі самозайнятих незалежних фахівців (професіоналів), які працюють у цьому секторі.

У наш час електронні біржі праці стають швидкодіючими та ефективними інформаційно-аналітичними центрами. Їх можна класифікувати за трьома напрямками: 1) майданчики, які дозволяють знайти роботу або співробітників («LinkedIn», «Monster.com», «Vault.com», «Indeed», «Xing», «Careerbuilder», «Glassdoor»); 2) майданчики, на яких відбувається співпраця постачальників послуг з їх клієнтами («Uber», «TaskRabbit», «Angie's List», «Upwork», «Amazon Home Services»); 3) майданчики, створені з метою управління талантом професіонала («Good.co», «Payscale», «ReviewSnap», «Pymetrics»). Згідно з прогнозами «McKinsey Global Institute», до 2025 р. електронні біржі праці нададуть 72 млн робочих місць з повною зайнятістю, що, в свою чергу, забезпечить зростання світового ВВП на 2,7 трлн дол. США (або 2 %) [1]. До 2025 р. 540 млн економічно активного населення різних країн світу зможе отримати переваги від діяльності електронних бірж праці. З них 230 млн осіб скоротять термін перебування у стані безробіття, отримавши швидко нові робочі місця; 200 млн, які не працюють або працюють неповний робочий день, знайдуть додаткову роботу через фріланс-платформи; 60 млн осіб отримають можливість знайти роботу, яка безпосередньо відповідає їхнім навичкам; ще 50 млн перейдуть від неформальної до формальної зайнятості.

Електронні біржі праці відображають реальну ситуацію на ринку праці, оскільки впливають на прозорість попиту, який існує на певні професійні навички. Це дозволяє визначити орієнтири для молоді щодо вибору такого виду освітніх послуг, який буде чітко відповідати вимогам ринку праці. В результаті цього виникають умови для зменшення нераціональних витрат на вищу освіту. У різних країнах світу, де спостерігається невідповідність попиту і пропозиції на цілий ряд професій, такі витрати оцінюються експертами [1] у 89 млрд дол. США.

Електронні біржі праці забезпечують ефективне використання робочої сили. Невеликі підприємства або стартапи, які є основними клієнтами цих віртуалізованих майданчиків, можуть залучати до виконання певних видів робіт самозайнятих професіоналів на умовах аутсорсингу. Це дає змогу малому та середньому бізнесу, у т.ч. стартап-компаніям, отримати доступ до спеціалізованих навичок працівників, наприклад, з розробки додатків до мобільних пристроїв, графічного дизайну, здійснення пошукової оптимізації інформації про компанії (SMM – Social Media Marketing), мовного перекладу тощо, сплачуючи при цьому лише за обсяг виконаних робіт [3]. За даними «McKinsey Global Institute», у компаніях, що є клієнтами електронних бірж праці, спостерігається зростання продуктивності праці на 9 % та зменшення витрат на залучення висококваліфікованих кадрів на 7 %.

Електронні біржі праці сприяють зростанню зайнятості населення та підвищенню заробітної плати незалежних професіоналів шляхом створення рівних умов праці. В умовах постіндустріальної економіки унікальність знань та навичок стає ключовим фактором, який впливає на формування заробітної плати. Наприклад, за даними «Freelancers Union» та «Upwork» 54 млн американських фрілансерів заробили 1 трлн дол. США в 2015 р. [2].

Крім того, електронні біржі праці є майданчиками концентрації міжнародного капіталу. Функціонування цих платформ спрощує та пришвидшує процедуру фінансових транзакцій між покупцями і продавцями послуг за рахунок використання сучасних електронних платіжних систем («PayPal», «Payoneer», «WebMoney», «LiqPay», «QIWI»).

У наш час активного розвитку набувають тенденції поширення нових форм зайнятості населення. Створенню умов для розвитку електронних бірж праці сприяє низка наступних чинників: соціально-демографічні зрушення, зростання обсягів міжнародної торгівлі, поширення інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). У наш час у віртуалізованій економіці (на відміну від її реального сектору) спостерігається істотне збільшення кількості незалежних самозайнятих професіоналів. Зростання чисельності робочої сили у віртуалізованому просторі має не лише позитивний економічний ефект, але також соціально-демографічний, оскільки дозволяє вирішити ряд суспільно значущих проблем. Ними є: скорочення рівня безробіття серед молодого населення, створення робочих місць, зменшення соціальної напруги у депресивних регіонах різних країн світу тощо.

Перелік посилань:

1. *A Labor Market That Works: Connecting Talent with Opportunity in the Digital Age* [Electronic resource] // McKinsey Global Institute. – 2015. – Mode of access : <http://www.mckinsey.com/global-themes/employment-and-growth/connecting-talent-with-opportunity-in-the-digital-age>

2. *Freelancing in America: 2016* [Electronic resource] // Upwork. – 2016. – Mode of access : http://www.harrywalker.com/media/1400666/rime_april-freelancinginamerica2016report.pdf

3. Oyer P. *The Independent Workforce in America* [Electronic resource] / P. Oyer // Upwork. – 2016. – Mode of access : https://s3-us-west-1.amazonaws.com/adquiro-content-prod/documents/paul_oyer_the_independent_workforce_in_america.pdf

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ
СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ**

Том II

Збірник матеріалів
IX Міжнародної науково-практичної конференції
26 травня 2017 р.

Відповідальний за випуск *Д.А. Горовий*

Авторська редакція

План 2017 р., поз. № 15
Підп. до друку 28.04. 2017 Формат 60 x 90 1/8
Папір офсетний. Друк RISO.
Ум. – друк. арк. 27,75 Обл. – вид. арк. 29,0
Тираж прим. Зам. № 2 Ціна договірна

Віддруковано ФОП Крамаренко Ю.М.

Свідоцтво про держреєстрацію АБ №815827

Від 22.03.2013 р.